

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Bánffy jön.

„A hatalom csak eszköz, a végezel a népek boldogítása”. — Deák Ferencz eme szavaival fejezte be nagy parlamenti beszédjét ama államférfiu, a kinek személyét és működését ma az egész országban, sőt azonkívül is, a legélelkebb érdeklődéssel és a legéberebb figyelemmel veszik körül. Minden igaz hazafi lélegzet fojtva, reményteljesen nézi azt, a nemes küzdelmet, melyet a báró Bánffy sovinizta magyar lelke egy egységes és erős Nagy Magyarország megteremtéséért az ország színe előtt, férfiasan, nyílt sisakkal viv. Ezelőtt körülbelül 6 hónappal kibocsátott és most már közkezen forgó programjával megvette minden magyar ember szívét és ha volt is talán valami aggály, mely ezen újabb és a régivel látszólag ellentétes politikai működését kísérte, egyszerre szétfoszlott az, a midőn a parlament küzdő terén, régi pártjával szemben, erőteljes szóval, hazafias érzéstől duzzadó érvelésekkel szállott sikra az általa hirdetett eszmék mellett. Most már legnagyobb ellenlábasai is láthatják, hogy tetőtől-talpig igaz ember, igaz magyar hazafi, szókimondó, egyenes gondolkozású politikus és éppen ebben rejlik személyének, programjának legfőbb varázsereje, politikai sikerének titka. A multak tapasztalatait felhasználva, lelkiis-

meretességgel, a jogokhoz való törhetetlen ragaszkodással, önérzettel és bátran igyekszik Bánffy Dezső a *magyar sovinizta értelemben vett magyar államot létrehozni*. E magasztos célja érdekében a legszélesebb körű propagandát indította meg az egész országban. Eljön augusztus hó 7-én közénk is, hogy egyéniségének sulyával, a szó közvetlen hatalmával győzzön meg mindnyájunkat célja és szándéka tisztasága és hazafiságáról. Eljön, hogy megyénk és városunk mindig hazafiasan érző, a nemzeti eszmékért lelkesülő polgárai között is hirdesse az ígét, mely az egyedül igaz utra vezet. Eljön hozzánk saját elhatározásából, hogy megjelenésével eloszlasson minden kishitűséget és hatalmas cáfolatot szolgáltatson azon hiresztelésekre, melyekkel a szabolicsmegyei zászlóbontás sikerét, ha nem is meghiusítani — mert hiszen ez lehetetlen vállalkozás, — de legalább késleltetni akarják. Nagyon tévednek, akik azt hiszik, hogy azt az erős egyéniségű, nagy akaraterejű hazafit, aki törhetetlen lélekkel, szívós kitartással halad szent célja felé, kicsinyes tekintetek ezen útjában fel fogják tartóztatni. Báró Bánffy Dezső bontotta ki és viszi egyik diadalról a másikra azt a zászlót, melyen nemzeti függetlenségünk, gazdasági önállóságunk — minden igaz magyar lelket örömmel eltöltő, — jelszavát írta. E zászló köré ma már

a lelkes hazafiak nagy tömege csoportosul. E zászlóval kezében fog közöttünk megjelenni Bánffy Dezső, hogy új tápot, új irányt szabjon közgondolkodásunknak; új felfogásokat hozzon a közvéleménybe, hogy közvetlen tapasztalataival világítsa meg a legélelkebb politikai kérdéseket, keressen és találjon azokra orvoslást. Jó helyre jön Bánffy Dezső. Erős magyar érzéstől sugallt eszméire, hazafias céljaira nálunk termékeny talajt fog találni. Szava nem fog elveszni nyomtalanul, mint a pusztában kiáltóé, hanem élénk visszhangra fog találni megyénk független, hazafias érzéstől áthatott polgárainak lelkében.

Bánffy Dezső már eddig is megmutatta és bebizonyította, hogy munkálkodni akar az országért, nemzetéért, melyet rajongással szeret.

Nem riadt vissza attól sem, hogy ott-hagyjon diszt, rangot, kitüntetést, ott-hagyja az udvar sugárzó kegyét, csak azért, hogy szóval és tettel, szinte példátlan önzetlenséggel szolgálja a hazát. Mint egy új Prometheus tépte le magáról a szabad repülést akadályozó láncokat, hogy elhozza nekünk az égi szikrát: a független Magyarországot.

Egy ilyen államférfi személyéhez és szerepléséhez nem férhet gáncs, az ilyen embert apró érdekek, személyes tekintetek útjában meg nem állíthatják. Megy

T Á R C A.

Egy tehetséges asszony.

— Irta: Pekár Gyula. —

(Folytatás és vége).

Ahogy este a Parc Monceau átmentem, még egyszer kíváncsian gondoltam át mind ezeket. A párisi irodalmi élet estélyeire az embernek olyan készülnen kell mennie, mint egy vizsgára, ha igazán élvezni akar... Nos, ritkán láttam oly lázas sokadalmat a Madame d'Etiole termeiben, mint ezuttal. Meg kell jegyezni, hogy négy pompás terme volt ennek a szalonnak: mind a négy különböző szimbolikus jelentőséggel. Az elsőben, a tiszta Louis teremben fogadta a házi-asszony a mindennapi szellemes írókat, nővekvő tehetségeket, a második, tiszta fehér, oszlopos Empire teremben a már ismert, hivatalos nagyságokat, például az akadémi-kusokat üdvözölte, kiknek meddő halhatatlansága és pompázatos unalma illet ehhez a klasszikus hidegséghez. A harmadik olasz Renaissance-szalón becses képeivel a művészek otthona volt, — a negyedik indus „bar-

langban“ állandóan rejtelmes mécses égett, s ez volt a modern misztikusok temploma. Tudom, jó időn át itt trónolt a „Rozet Coix“ modern főpapja, a szép Sar Peladan, — kíváncsi, nagyvilági hölgyeitől körülvéve itt tartotta a kabbalista istentiszteletet... Mme d'Etiole suttogva az első termekben lelkesítette a fiatalokat. Mintha csak jelmezbálon lett volna, szokása szerint ma is Mme de Sévignének volt öltözve. Színevesztett zöld selyemruhája széles habban omlott ki a karosszékből, halantékürtei hosszan és klasszikusan lógtak be arcába, a kezében egy való-ságos Louis legyezőt tartott. Erősen ki volt festve s így este, villanyfényénél nem nézett ki többnek, mint — párisi szólásmód szerint — egy „negyvenéves fiatal asszonynak“. Azt mondják, nappal hetvenéves volt, — de hisz különben ez lényegtelen, mert nappal sose látta senki... A régi francia szalondámát akarta ő megvalósítani, ez volt minden ambíciója. Persze nagyon megkellett alkudnia a mostani demokrata és bohém világgal. Sem a pohos bankárok, sem a fészületlen művészi nagyságok nem voltak nagyon festői jelenségek, — aztán meg ezek a bohémek sose éltek törvényesen rendezett szerelmi viszonyok közt, Mme d'Etiole azonban megbocsátott nekik: a szabad szerelem

rendszerét fogadta el szalonjában, sőt annyira ment engedékenységekben, hogy a művészeket és félhivatalosan elismert kedveseiket már nem egyszer mint „Monsieur“-t és „Madame“-ot vagyis mint házastársakat jelentette be inasával, tisztán az előkelő „stilus“ kedvéért. Hány boldog, vagyis inkább boldogtalan házasságnak vetette meg ez a berendezés az alapját!... A modern Mme de Sévignémet felkelt és megszólított azzal az udvarias megdöbbenéssel, mellyel rendes szalonja kiváló csillagairól szokott beszélni:

— Nos mit szól ehhez a tüneményeszerű nőhöz?... Most már el van döntve: ő a század legcsodásabb tüneménye!

Mme d'Etiolenek ez volt a szavajárása, mindig a legutolsó újdonsága volt a „század legcsodásabb tüneménye“.

— Rajta urak, menjenek — folytatá — találják ki ennek a szfinxnek a titkát! Most érdekes, most még senki se tudja...

— Hát igazán semmit sem tudni felőle? — kérdezem, — senki sem tudja, micsoda relytélyes ihlet hozta létre a remekműveket?

— Senki, mo nami, — mondom ő a század legcsodásabb tüneménye!

— Csinos?

— Még kérde? Mikor látott nálam csunya

**!! Fekete és színes napernyőkben, női, férfi gallér és nyakken-
dőkben, keztyűkben stb. újdonságok folyton kaphatók: !!**

EISLER KÁROLY női-, férfi divat, rövidáru és cipő üzletében
NYIREGYHÁZÁN.

előre törhetetlenül, bátran, azzal a szívós kitartással, erős lélekkel, mit csak a honfiúi kötelességek becsületes teljesítésének nyugodt öntudata nyújthat. Nem tekint semerre, nem néz a lába elé, nincs előtte mesterséges gát, csak halad a maga dicsőséges útján, szemeit magasztos rajongással függesztve arra a hatalmas égboltozatra, a hol a magyarok Istene lakik.

Alakulóban van már nálunk is az „Uj párt” és nem kételkedünk benne, hogy mire báró Bánffy Dezső az augusztus hó 7-iki nagygyűlésen vezérkarának élén közöttünk meg fog jelenni, párthiveinek sűrű és erős falanksza fogja körül venni. Ez a tudat adjon mindnyájunknak titáni erőt az itteni zászlóbontáshoz és reményt a sikerhez. Bánffy jön és mi fogadni fogjuk azzal a rajongó szeretettel, hazafias lelkesedéssel, mint a melyet az általa kitűzött magasztos cél megérdemel.

—nn.

Vidéki levél.

Az élet a természetben amaz öserő, mely képletesen szólva a kicsiny magból virágot, abból ismét gyümölcsöt termel és így új élet forrásává válik.

Az emberi élet, mint a természet legtökéletesebb alkotása, abban különbözik más életerőktől, hogy azokat saját céljaira felhasználni, tökéletesíteni képes és így önmagának, valamint az őt körülvevő életerőknek tökéletesebb alakot és tartalmat ad, s így mindig erősebb, alkotásra hatalmasabb új erők forrásává lesz.

A nemzetek életének erőforrása, — ha testileg, valamint lelkileg magas nievaun álló egyedek vezetik és ha anyagilag, közgazdaságilag erős lábon áll — végtelen, mivel mindig tökéletesebb és hatalmasabb életerőknek ad új életet.

A magyar faj ezer éves fennállása és aránylag kis számának domináló ereje onnan datálódik, hogy a hatalom, az anyagi jólét birtokában, a kultúradások folytonos veszélye ellen védekezve testileg edzett és az önfenntartás küzdelmeiben szellemileg is erősebben kifejlődött új, tökéletesebb erők forrása lett és ezentúl is csak az biztosíthatja a

magyar faj hatalmát és fennállását, ha minden erejét összeszedve, különösen most a béke idején igyekszik a jelenleginél testileg és lelkileg erősebb, kötelességtudóbb nemzedék erőforrásává válni.

Hogy ez kivihető legyen kell, hogy oly férfiak vezessék, kiknek szellemi ereje és a magyar faj iránti szeretete oly melegen és magasan lángoljon, hogy édes jó hazánknak egy másik ezer évi fennállását, minél tökéletesebb erőforrások teremtése által biztosítsa.

A hosszú századokon, a keleti és nyugati népek küzdelmeinek csatateré és áldozata voltunk; ezért és a belső küzdelmeink által is darabokra szaggatva, képtelenek voltunk előre haladni, mivel ugyszólván az existenciáért kellett küzdenünk.

Most is a szláv népek áramlása által körülveve és veszélyeztetve, hazánk sok nemzetisége közzé beékelve Európának már természet adta helyzetüknél fogva is csak úgy képezhetjük erőteljes védbástyáját és úgy kölcsönözhetünk ennek hatalmat, ha koronás királyunknak jogara alatt az oszt-rák birodalommal testvéries alapon, de egymástól teljesen függetlenül álló és belső érdekeinkben külön-külön megvédő szövetségi viszonyban maradunk, ha csak nem akarjuk magunkat a kicsiny balkán államokhoz hasonlóan az európai politikában nem érvényesíthető tényezővé lealacsonyítani.

A gondviselés oly kegyes volt hozzánk, hogy évszázadok küzdelmei után, egy szellemileg oly magasan álló és a magyar faj iránti szeretetében páratlan férfluval áldott meg bennünket, a ki felé szeretettel és pártkülömbőség nélkül, tisztelettel tekinthet e hazának minden igaz fia; — Deák Ferenc, aki a százados küzdelmek után a trón és nemzet között 1867-ben oly kiegyezést hozott létre, mely új nemzeti életünk épületének alapját a legnagyobb előrelátás és bölcseséggel lerakta úgy, hogy jogainkat minden oldalról érintetlenül megőrizve ezen alapon teljes erőnköt kifejthetjük és felépíthetjük egy jövő ezredévre: hatalmasan és élni képesen a magyar nemzeti állam épületét.

Ezen, szerintünk ez idő szerint megdöntetlen alaptól eltérni nem akarunk és ezért nem tartjuk és tarthatjuk követendőnek a 48-as függetlenségi párt álláspontját annál is inkább, mert az általunk elfogadott kiegyezési alapot nem tartjuk és nem tarthatjuk akadálynak egy független és saját erejét minden téren kifejteni tudó Magyarország állami épületének felemelésénél különösen,

midőn oly uralkodó jogara alatt élünk, ki nek alkotmányos szelleme mindig aláveti saját akaratát népei jóvoltának és nem egyszer adta és adja is napról-napra annak tanujelét.

Mert nézzük a mai állapotot:

Tervszerű és nagyobb szabású politikája a jelenlegi kormánynak nincs. Mint maga a kormánypárt egy fiatal nagytehetségű tagja is statisztikailag kimutatta, kis és középbirtokos osztályunk el van adósodva teljesen; iparunk a tőkék lekötöttsége folytán csak tengődik és mivel pénzügyileg Ausztriától függő helyzetben, a vámszövetség által korlátozva vagyunk, kereskedelmi életünk sem tud szabad szárnyra emelkedni. Az általános helyzet pangó, kívülről fényes arcot mutató, de belülről az anyagi küzdelmek által bénított és szétmárcangolt; tétovázó és biztos alapra nem fektetett, mint a mai kormány egész politikája, mely tevékenységnek látszik ugyan, de nem egyéb lázas semmittevésnél.

A 48-as pártok részekre szakadozottak, közjogi álláspontjuknak bástyái közt magukat nem érvényesíthetik, mert jelenlegi viszonyaink között a nemzet nagy többségével szemben állnak; az u. n. néppárt pedig maga sem tudja mit akar.

Ezért bontottunk becsületes meggyőződésünk sugallatára zászlót egy oly politika érvényesítésére, mely teljes erővel oda törekszik, hogy a kiegyezési alapon erőinket nemzetünk és fajunk javára teljesen kifejthesük mely új és hatalmas erők forrása legyen annál is inkább, mert egy oly államférfiu áll ezen politika élén, aki mint már volt miniszterelnök tudja azt, mi valósítható meg és mi nem és aki ábrándok után futkosni nem szokott — Bánffy Dezső báró.

Azért hordozzuk zászlónkat, hogy megvalósítsuk azon politikát, melynek zászlóvivője Bánffy Dezső báró, ki a viszonyokat ismerve a kiegyezési alapon zászlójára írta:

- 1) Az önálló vámterület létesítését.
- 2) A hadsereg kiegészítő magyar részében a magyar vezényleti nyelv érvényesítését.
- 3) A külállamokban képviselőtünk magyar voltának kidomborítását.
- 4) Az önálló magyar jegybank felállítását, stb.

Nézetünk és meggyőződésünk, hogy ezen, csak nagyjában jelzett programponatok mindegyike mutatja, hogy ezek azon hatalmas alapok, amelyen a magyar nemzeti ál-

nöket? Az én szalonom esztétikai szalon, a Szép otthona... Menjen be és nézze meg?

Egy szépségflastrom akkor pattant le az arcáról, de ő nem vette észre. En követtem a szinte bucsújárásra tóduló frakkos sereget a másik terembe.

*

Milyen lehet ez a geniális asszony? Férfiaskodó vén kisasszony, fantasztikus, csunya némbert, vagy a legjobb esetben egy perrecaelita szentet fogok-e látni? Egy bohém Botticelli-utánzatot, ami flórenci palástban sétál, s liliomot tart a kezében? Első pillanatra annyi volt az ember az Empire teremben, hogy semmit sem láttam. Nagynehezen körülkerültem ahhoz a fehér oszlophoz, ahol ennek az udvarnak közepén sejtettem, s ott egyszerre közlőleg megpillantottam Madame Jehanné Valéryt.

Ott ült az oszlop alatt egy etruszk diszű nagy zöld karosszékben, szórakozottan nézett végig a társaságon, s mosolyogva felelt a hozzá intézett tömeges kérdésekre. Elbámultam, mindent vártam volna, csak ezt nem. Férfiaskodó némbert, vagy Botticelli-utánzat helyett egy nemzetközi eleganciával öltözött, teljesen normális, modern szép asszonyt láttam ott. Határozottan ő volt a legnormálisabb az egész irodalmi szalonban, — annyira

az, hogy bele sem illett Mme d'Étirole gyűjteményébe. Én is, mások is csodálkozva néztük, mintha tévedés lett volna a dologban . . . Pedig ő volt az, Madame Jehanne Valéry: egy 35—36 év körüli, nyulánk, de már gömbölyödő, kívánatos szőke asszony, aki első pillanatra mindenre inkább látszott teremtye lenni, mint a művészetekre. Szép volt, abból a bizonyos lusta, szőke fajtából, s nagy kék szemei és kissé vastag ajkainak mosolya mögött sajátságos, szerelmes öntudatlanság aludt. Körülötte mint prédára leső ragadozók ültek az ifju és vén irók, analitikusok, szimbolisták, kritikusok, s igazi irói kérlelhetetlenséggel vallatták. Mindenik meg akarta találni a szifnx titkát, s ezért örökké egymás szavába vágta. A szőke asszony lusta mosolylyal hallgatta őket a szabályos, nyugodt arca egy pillanatra sem változott el. Felelt nekik egyszerűen, minden pöz nélkül, — olykor szinte szégyenkezve, de különben olyan egykedvűen, mintha egész művészete voltaképp nem érdekelné őt . . .

— Az avatizmus! — kiáltá egy lelkes analitikus olyan diadallal, mint már nyomon lett volna, — a leszármazási jog fog nekünk megmagyarázni mindent . . . Halljuk!

Madame Valéry elnevette magát.

— Hát ezt is tudni akarják, mondá lassu,

vontatott hangján, — hát minden modern emberben, bennem is sokféle vér keveredett össze: francia, angol, sőt tán orosz is Érdeklük a családi és vagyoni viszonyaim? Hát korán árvaságra jutottam egy délfranciaországi kastélyban. Pénzem mindig volt elég, független voltam, s azt tehettem ami nekem tetszett, — legzsengőbb korom óta . . . No de hisz mindez oly meliőkes!

— Mi hát akkor a lényeges? hol a titok?

— Nem tudom! — mormogá Madame Valéry csodálkozva — pedig magam is szeretném tudni . . . Keressék!

— Kora gyermekkorra óta ihletet érzett a művészetekhez?

— Nem mondhatnám . . . Ugy éltem a természet ölen mint egy álomban, és sose álmodtam volna, hogy valaha művész lesz belőlem . . .

— Különös! Hát az ihlet ugy egyszerre magától jött?

— Igen, — felelt a szőke asszony, s halaványan elpirult, — ugy egyszerre, magától . . . Egyszerre csak festeni kezdtem,

— Hát nem egyszerre foglalkozott mind a négy művészettel? — kérdém egy résen át széket tolvá mellője.

— Óh nem, a világért sem! — felelt

Az idény előre haladottságánál fogva napernyők leszállított áron, továbbá a legujabb ruhadíszek, csipkegallérok, övek, stb. nagy választékban kapható

Kohn Ignác

női, férfi-divatáru üzletében, városház palota.

lam épülete hatalmasra felépíthető; ez azon törekvés mely a való keretében mozogva új és friss erők teremtésére természetes forrás.

Ezért is szívünk és lelkünk teljes melegevel fordulunk Szabolcsvármegye közönségéhez és polgártársainkhoz: sorakozzanak a zászlónk alá!!!

E megyében, hol a törzsgyökeres magyarság él, hol a hazafiság: éltető erő; polgártársaink kebelében alkossuk meg a pártot, melynek élén az országnak igen sok hazfiség, valamint lélek és szellemi nagyságban tündöklő alakja áll; alapítsuk meg e pártot, mely kormány képes ellenzék lévén, országunk parlamentjébe frissebb vérkeringést hoz és megvalósítani szándékszik mindazt, amit minden igaz magyar ember kíván, és a mely párt minden ízében azt kívánja, hogy legyen édes jó magyar hazánk független, erős és hatalmas.

Olvasó.

Őszinte szavak.*

— Beküldte egy függetlenségi választó. —

Szivesen láttuk a „Szabolcs”-nak politikai lappá történt átváltozását. Nagy szükség is volt arra, hogy megyénknek legyen a politikai eseményeket hiven feltáró lapja. A „Szabolcs” programja kielégíthetett minden pártbeli embert; sőt kielégíthette a minden haladást irigy szemmel néző maradiságot is. A hirlapírás határozott haladására vall azon körülmény, hogy e lap az egyes pártoknak teret nyit eszmék tisztázására.

Ez a körülmény az, mely tollat adott kezembe, hogy néhány őszinte szóval igyekezzem megvilágítani a megyénk politikai életében felmerült fontosabb eseményeket.

Az Új párt zászlóbontása, politikai életünk felpezsdülését jelenti. Pártalakulás még soha nem idézett elő olyan érdeklődést, mint az Új párt. Távol áll tőlem, hogy én, mint a függetlenségi pártnak meggyőződésből igaz hiva, az Új párt tagjai közé akarnám magamat akár számítani, akár számíttatni. Eme kijelentésem mellett is, szivesen látom az Új párt tevékenységét. Szivesen látom pedig azért, mert a függetlenségi párt és az Új párt programja között csak lényegtelen eltérést észlelek.

Ha a függetlenségi és az Új párt meg tudnák egymást érteni s egyáltalán az ugy-

* E cikkre legközelebbi számunkban visszatérünk. Szerk.

nevezett ellenzéki pártok tömörülni képesek volnának, a politikai élet, a hazánkban tapasztalható sajnálatos viszonyok egészen más fordulatot vennének. De nem azért vagyunk magyarok, hogy egymást és a haza érdekeit megérteni képesek volnánk. A politikai nézet, a cselekvés nyilvánulása gyakran egyes kiválóbb személyekhez, pártelnökökhöz és azok nézeteihez van fűzve. Ez a körülmény bénítólag hat az egy cél felé törekvő, de különféle elnevezésű pártok működésére.

Ismétlem, hogy a függetlenségi párt és az Új párt programja között csak némi eltérés van. Ugyanekkor nem azt tapasztaljuk-e, hogy a függetlenségi párt rovására cselekszik az Új párt? Vegyük a nyíregyházi és megyénkbeli állapotokat. A legközelebbi pártmozgalmak bírálása, leírása nem a függetlenségi párt hátrányára történt-e? Különösen e két párt egymást értési, egymás erejét, cselekvési képességét igszi csökkenteni. Ez akkor történik, midőn mind két párt a közjó, a hazának javát hangoztatja.

Legyünk őszinték. A függetlenségi pártnak multja, céljai hazafiasak. Ez a párt — évek hosszú során keresztül édes hazánk, hányatott nemzetünk szabadságáért, boldogulásáért önzetlenül, a legnagyobb kitartással küzdött és küzd. Mi az elismerés? A nemzet nem támogatja kellő mérvben e hazafias pártot. Az Új párt épen eredménytelen munkássággal vádolja azon pártot, mely p. o. az obstrukcio idejében nemcsak küzdött, de eredményeket is mutatott fel. Feleli a nemzet, a nemzetet alkotó egyes pártok, hogy a leszerelésnek megkellett történni, ha e nemzetet végromlásba dönteni nem akartuk. Nem az a célom, hogy a függetlenségi párt munkásságának jelentékeny eredményét tüntessem fel. *Az a célom, hogy rámutassak arra, miszerint minden ellenzéki párt egymásra, cselekvésében egyöntetűségre van utalva.*

Ha az ellenzéki pártok egymást ócsárolják, egymás között békétlenséget szítanak, ennek a kormány és pártja örül, de örülhet is legjobban. A kormány és pártja jól ismeri az ellenzéki pártok egyenlenségét. Eljárásának, minden számításának, céljai sikerültenek ez az alapja.

A vidéki politikai életben tapasztalható visszasságok, ugyanezen politikai életben nyernek legélesebb kifejezést. A teherviselő és választó közönség alig képes, sokszor pedig nem is képes az egyes politikai pártok célja, tevékenységére nézve eligazodni. Nagy hiba ez különösen választásokkor. Ha ugya-

nis választásról van szó, a választó közönség olcsó, vagy drágább eszközzé lesz a kortések kezében, akik inkább a szó hatalma, az egyének fölénye, mint meggyőződésük nyilvánulása alatt állanak.

Ha régi párt tevékenységének méltánylásáról, ha új párt programjának megítéléséről van szó, akkor a választók legtöbbje szóba sem jöhet. Ugyan kérdelem, nem a legnagyobb visszasság-e ez? Ha minden vidéknek volna olyan lapja mint a Szabolcs; ha ugy a vidéki, mint a fővárosi tollforgató emberek az ilyen lapokban a tisztesség hangján irnának az egyes pártokról, azok munkásságáról, akkor az egyes pártok maguk nevelnének a maguk számára értelmes, gondolkodni tudó tagokat és szavazókat. Vajha az Új párt fővárosi és itteni tagjainak sikerülne e lap olvasóit arról meggyőzni, hogy a nevezett párt hazafias eszmék, a komoly cselekvésnek pártja. Ma már nem a program, de a tények és annak elfogulatlan magyarázata döntenek.

A tér e lapban nyitva áll. Ne jól, vagy rosszul sikerült beszédekkel, vagy az egyes pártok gyöngítésével, hanem az eszméknek emez óvatosan vezetett lapban való tisztázásával igyekezzenek a megyénkbeli pártok tagokat gyűjteni és értelmes szavazókat nevelni. Legyen ez a lap a szabolcsmegyei politikai életnek hü tolmácsolója. Legyen ez a lap, ha választások következnek a pártok és jelöltek munkássága és értékének olyan fokmérője, hogy arra most és jövőben bizton számíthassunk.

Negyvennyolcas.

A vízvezeték kérdéséhez.

Mikor a Szabolcs 25-ik számában megjelent „Nyíregyháza város általános vízvezetése” című közleményét olvastam, azt hittem, egy alapos és beható tanulmányozás alapján a nagy közönség általános tájékoztatására irányuló cikkkel van dolgom, amelyben lehetnek ugyan téves adatok, de azok is olyanok, hogy rektifikálásuk a végeredményt be nem folyásolja.

Ebben a feltevésben mutattam rá néhányra azok közül. Azt gondoltam, ezzel még inkább felkeltő az olvasók érdeklődését, a cikkírónak pedig alkalmat adok arra, hogy a téves adatok helyreigazításával újból és részletesebben megismertesse gondolatait és eszmemenetét. Még azt is megtettem, hogy

Madame Valéry meglepetten nézve rám. A festészetem kezdtem. Festettem, örömet leltem benne, de teljességgel semmi érdemet sem tulajdonítottam magamnak, mikor a Szalonban érmet nyertem. Magától jött az a hajlam, s aztán el is mult...

— Igen, épp a legszebb pillanatban hagyta abba. De miért?

— Nem tudom... Mialatt festettem, sokat utaztam Olaszországban. Aztán Németországba költöztünk. Ott kedvet kaptam a zenéhez.

— Nagyszerű? és a festést teljesen abba hagyta?

— Teljesen. Ugy elfeledtem, mintha sose lett volna ecset a kezemben. Nem lettem volna képes többé a legegyszerűbb vázlatra... Egészen a zenének éltem. Észre sem vettem, hogy művészetet cséréltem. Ugyanazt fejeztem ki a zenében is mint a festészetben...

— Persze, aztán elmúlt a zene is. Mi jött utána?

Madame Valéry ismét elpirult egy kisé.

— A zene után... több évig tartózkodtam Oroszországban. Ott adtam magamat szobrászatra...

— Zene után és Oroszországban szob-

rászatra? — kiáltám — hisz ha még Olaszországot mondana, akkor még érteném, de ott a muzsika éjszaka csak nincs formatökély! És nem volt nehéz az új művészetre való átmenet?

— A világért sem! felelt a szép szöke asszony és szemei egy pillanatra szenvedélyesen csillantak fel. Egyszerre magától úgy jött a dolog, hogy szobrászkodni kezdtem...

— De mi indította rá? — Micsoda véletlen?

— Nem tudom... mormogá Madame Valéry zavartan. — Megtetszett... ez a művészet, s hiven műveltem amíg...

— Amíg egyszer aztán ráunt, ugy-e?

Igen... Visszaköltöztem Párisba, s egy napon irni kezdtem... Önök ma azt mondják, hogy mindaz, amit ebben a négy művészetben létrehoztam, jó. Szörnyen csudálkozom rajta. Nekem sose volt semminemű ambicióm, s nem tulajdonítok magamnak semmiféle érdemeket. Festettem, zenét szerzettem, szobrászkodtam és irtam, de mindezt csak azért, mert véletlenül úgy jött...

És sose eset nehezebbre, hogy e művészeteket épen a legszebb ponton hagyta abba?

Soha!... kacagott a szöke asszony. Hisz akkor ma halálra kellene busulnom ma-

gamat! Ma már mind a négy művészet halott dolog reám nézve. Nem érdekelnek többet...

— Hogyan?

— Nem tudnék én többet se ecsettel, se zenével, se vésővel, se tollal bánni. Kiment belőlem... elfelejtettem... Ennek a furcsa kiállításnak az eszméje sem tőlem származik.

— Csodálkozva néztünk rá.

— Mi lesz hát most a legközelebbi művészet, amiben kitünteti magát?

Madame Valéri szánakozólag mosolygott rajtunk.

— Ah édes uraim! Nem foglalkozom én többé művészetekkel. Egészen más valami érdekel...

— Micsoda érdekl?

— Nem is merem önöknek elmondani, felelt a szöke szfinx szégyenkezve, — mert tudom, hogy csak kinevetnek vagy megvetnek...

— Az Istenért mondja!

— Nos tudják-e mivel foglalkozom most? A gazdasági vegytannal... De ime itt a férjem, értem jött...

— Madame Valéry nyugodt arca szerelmesen derült fel. Felkelt, s egy harminc év körüli vállas fiatal embernek nyujtotta a

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál idült bronchitis, szamarhurut és különösen láb-

badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellems szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

magamat ismételtelen abban a színben tüntettem fel, mint akinek közelebbi, bővebb magyarázatokra igen nagy szüksége van. Azt reméltem, hogy a cikk írója majd olyan felvilágosításokkal és magyarázatokkal áll elő, melyekből más is okulhat és meggyőződhet arról, a miről én azt szeretném, hogy mindenki meg legyen győződve. Arról, hogy a vízvezetékre szükség van és arról, hogy a vízvezeték létesítéséből — egyéb előnyei mellett — községi pótdadó emelkedés alakjában új teher nem hárul az adófizetők vállaira.

Mert nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy ma már Nyiregyházán is csak úgy lehet valami nagyobb szabású dolgot megvalósítani, ha ugyszólván számadatokkal be van bizonyítva, hogy a közöltséget emelni nem fogja.

Ma már — anno nagy kaszárnya et cetera — nem elég azt mondani, hogy valami dolog üdvös, hogy haladást jelent, emelni fogja a várost stb. A tekintélyek kora lejárt. A Bodnár Zsigmond teoriája szerint a realizmus hulláma került felül. Nem elég, ha valaki azzal áll elő: higyjétek el, mert én mondom! Azt vetik ellene: bizonyítsd be, akkor elhisszük!

Hát ebben akartam én kezére járni a cikk írójának. Bizonyítsa, amit állít; mert különben nem hisszük el. Bizonyítsa, hogy a vízvezeték 500,000 koronáért meg lehet csinálni. Bizonyítsa, — nem is azt, hogy jövedelme lesz belőle a városnak, — hanem csak azt, hogy nem fog ráfizetni!

Azt hiszem, ez könnyen sikerül. Mert abból indultam ki, hogy aki olyan határozott formában állítja az eredményt, az átgondolta az egész dolgot.

A Szabolcs 28-ik számában megjelent válasz után úgy érzem, ez a hitem inogni kezd. Még pedig azért, mert ez a válasz a helyett, hogy engem s velem együtt mindazokat, akiket illet, adatokkal igyekezve meggyőzni, állításainak és következtetéseinak helyességéről, olyan sajtószertű leveletessel siklik át a legérdekesebb részleteken, mintha azt mondaná: minek beszélni színekről a vakoknak? Az csak a beavatottaknak való!

Nem, kérem szeretettel, így nem jutunk előbbre. Kivált ha még ráadásul a tévedésekhez ragaszkodunk.

Mert a dolog úgy áll, hogy Nyiregyházának a városban se télen, se nyáron, se hétköznap, se ünnepnap nincs több lakosa 20,000-nél. A népszámlálást január hónapban foganatosították, még se találtak a városban 20,000 lelket, pedig ebben a nem egészen 20,000-ben benne az Új-szőlőskert a maga 900-at, és az Ó-szőlőskert a maga 500-at meghaladó lakosával, akik bizony a vízvezeték nagy sok idő múlva fogják igényelni.

A szaporodás 1890-től 1900-ig terjedő 10 év alatt ugyan 17 százalékosat tett ki, de 1891-ben egy egész huszárezred létszámával szaporodott meg a város lakóinak száma.

Maradjunk meg hát csak a mellett, hogy

kezét, ki nagynehezen törtetett keresztül a frakkos hallgatóságon. A borotvált arcú idegen nagyon szép ember volt, s kiejtése után ítélve, amerikaiak látszott.

— Ah, ez az a híres amerikai vegyész! — suttogá valaki mellettem, — ez hát a férje!

Magunkra maradván mi írók és kritikusok, csak álmélkodva néztünk egymásra. És még sokáig beszélgettünk e genialis asszony sokoldalú tehetségének titka felől.

A Pars Monceaux át jöttem hazafelé. Egy idegen ur haladt az oldalomon, kivel véletlenül egyszerre jöttünk le a lépcsőn, s ki nagy művész-kalapját a szemébe csapva, csökönyösen hallgatott már jóideje mellettem. Egyszerre idegesen elnevette magát s megállt. Ránéztem: torzonborz, de dult arcú, szép férfi volt. Ahogy megszólalt a kiejtéséről mindjárt sejtettem, hogy csak orosz, vagy lengyel lehet.

— Nos? kérdém.

— Igazán nagyszerű! — kacagott az idegen, — most látom csak, mennyit érnek ezeknek a párisi analitikus íróknak a tudományai!

— Miért?

— Ön ugye idegen? Én is. Ön nem tudja az én nevemet, én se az önét. Ön va-

30—35000 lakosa a városnak — a város belterületén — 30—40 év múlva lesz, ha lesz. Adja Isten, hogy legyen!

Maradjunk meg a mellett is, hogy Nyiregyháza nem egy központ körül sűrűn épített, hanem nagyon is szét szórt város, a melynek 904 kataszteri holdnyi területén a 28 kilométer hosszúságú 64 utca is sokkal szélesebb, azonkívül legnagyobb részben burkolatlan, tehát két okból is sokkal több öntözést igényel, mint más hasonló lélekszámú városban.

Fogadjuk el azt is, mert úgy van, hogy Nyiregyházának nincs sűrűbben lakott központja, amelyen kívül falusiasabb lakások sorakoznak, hanem ugyszólván a piacon is vannak csupán egy család lakásául szolgáló kisebb épületek, amelyekben vízfogyasztásra számítani nem lehet és viszont távol a központtól, apró házak között szétszórvan vannak nagyobb magán és középületek; olyanok, a melyekben vízfogyasztásra számítani lehet. Jellemző és tanulságos adatok szerezhetők e tekintetben a villamos társulatnál, hogy mennyi ott az olyan vezeték, amely csak a közvilágítást szolgálja és milyen szerte széjjel vannak az egyes magán-fogyasztók, közük számítva a közintézeteket is.

Ezek azok a körülmények, amelyek kizárják azt, hogy Nyiregyházára ugyanolyan sablont lehessen alkalmazni, mint bármely más városra. Itt mindezeket külön-külön egyenként és összevéve kell mérlegelni.

Ezek ismerete és számításba vétele nélkül sem a berendezési, sem az üzemben tartási kiadásokat, sem a bevételeket nem lehet csak úgy odavetni, annál kevésbé biztosítani a várost a jövedelmezőségről.

Öszintén és a jó ügy érdekében mélyen sajnálom, hogy a vízvezeték cikkírója a helyett, hogy adataival és számításaival állana elő, szakértelmem hiányának ismételt bevallását, — amit most is bevallok, mert nincs benne semmi szégyenelni való, — arra használja fel, hogy azzal szemben részéről kétségbe még most sem vont szakértelmére támaszkodva, szinte követeli, hogy higyjem el én is, higyjék el más is, hogy költségvetése és jövedelmezőségi számítása rektifikálásra nem szorul.

Hát én épen az ügy érdekében nem hiszem. Most már épenséggel nem hiszem, míg be nem bizonyítja.

Előző cikkemben nem csak szakértelmem hiányát hangsúlyoztam ismételtelen, hanem azt is, hogy én szeretném legjobban, ha aggályaimat eloszlatni lehetne. Ha a cikkíró módorát magamévá tenném, azt mondhatnám, hogy miután aggályaim eloszlatását meg sem kísérel, ebből az következik, hogy aggályaim el nem oszlathatók: tehát alaposak.

De én még mindig remélem, hogy eloszthatók. Ámbár ha vizsgálgatni kezdeném a cikkíró számításait, talán még az egység árakig ható tévedésekre is reá bukkannék. Az üzemköltségekre felvett évenkénti 30,000 koronáról például egy kis utánna számításal

lőszínűleg elutazik, én már holnap elmegyek messzire. Hisz csak azért jöttem el erre az estélyre, hogy még egyszer lássam . . . csak el kell mondanom, hogy milyen egyszerű ennek a szfinxnek a titka! Tudja-e, mi az ő sokoldalú tehetségének a magyarázata?

— Micsoda?

— Ah uram, — kiáltá az idegen — olyan végtelen egyszerű valami! . . . A szerelem! . . . Az a szerelem, ami a nőben annyi tehetséget tud felébreszteni, amennyit a férfiban sohasem. Ez a tehetséges asszony mindenek felett egy nagyon szerelmes asszony . . . Férfi talentumnál is sokra képes a szenvedély, — az asszonynál mindenre. Az ő lelkük kimeríthetetlenül gazdag, — tehetségük tán nem tud megindulni magától, mint a miénk, de ha a szerelem érinti, felébred és csodákat mivel. Mi a Madame Valéry művészeinek a titka? Az, hogy először egy olasz festőnek a kedvese volt, aztán egy német zenészt szeretett, aztán egy orosz szobrászt, és végül egy francia író. Mindig a szerelem adott formát tehetségének, s ez a forma addig tartott, ameddig a szerelem . . . Most azt a fiatal vegyészt: a férjét szereti, s mint ahogy elfeledte a régi szerelmeit, elfeledte azokat a művészeteket is. Az asszonyok mindenre képesek, — Isten önnel . . .

alig ha nem az derülne ki, hogy tulságosan mérsékelt alapokra van fektetve. Mert hiszen Nyiregyházán általánosan tudott dolog, hogy ugyanaz a villamos centrale, amelyet az első cikk a vízvezeték üzemben tartására kombinációba vett, a közbűgőhídon tervezett jéggyártó berendezés számára egy 25 lóerős motor meghajtására az áramot 24 óránként 80 korona általány összegért hajlandó adni. Ezt az általányt szakemberek teljesen elfogadhatónak és méltányosnak mondják. E szerint pedig 25 lóerő egy évnek 365 napján át, villamossággal, 29,200 koronába kerül! Most már az a kérdés, hány lóerő kellene a cikkíró által kontemplált vízvezetékhez?

Ami a kérdés másik oldalát illeti, vagyis azt, hogy a város általános csatornázása előtt és az ennek alapjául szolgáló város felvétel, térképezés és szintezés előtt helyes dolog volna-e a vízvezeték létesítése: már e tekintetben — bocsánat merészségemért, — de ragaszkodom felfogásomhoz. Lehet, sőt én is tudom, hogy van olyan város, ahol vízvezeték egységes csatorna-rendszer nélkül készült, de ebből nem az következik, hogy Nyiregyháza rossz példa után induljon. Köszönöm aláson én azokat a szennyvíz befogadására alkalmas hermetice zárt földalatti medencéket. Van olyan itt is Nyiregyházán, a nagy laktanya udvarán egy néhány! (De sokra is megtanít bennünket az a sokat emlegetett nagy laktanya!)

Elismerem, hogy el lehet képzelni városi vízvezeték csatornázás nélkül, — hanem ha már Nyiregyházát arra akarjuk reá bírni, hogy egy olyan nagyszabású dologba fogjon bele, mint a minő a vízvezeték, inkább készen az egész vízvezeték egy-két évet, de csinálja meg együttesen és összhangban a csatornázással és pedig épen azért, mert a terület lejtési különbözőzetei olyan csekélyek.

Ámde, hogy minők: épen azt nem tudjuk. Nem is fogjuk tudni, míg a város felmérése és lejtése meg nem történik.

Ez most épen napi renden van. Talán nem sokára a kiviteltre is sor kerül.

Addig, még van időnk a vízvezetékéről beszélgetni. És én hiszem, hogy a cikkek írója vesz magának fáradságot arra, hogy azokat az én bizonyos aggályaimat minden irányban eloszlassa és adatokkal mutatja ki, hogy a vízvezeték tényleg olyan hasznos — nem csak üdvös — a minőnek állítja és a minőnek én is hinni szeretném.

Cunctator.

A nyiregyházi szabadelvűpárt alakuló gyűlése.

Vasárnap délelőtt 10¹/₂ órakor a Korona szálloda kistermében tartotta meg a párt újja alakulási gyűlését, a melyen — ha tekintetbe vesszük a gazdálkodással való elfoglaltságot és a fűrdőidényt — elég szép számmal jelentek meg a pártbívek.

Martinyi József elnök, a megyei szabadelvűpárt alelnöke, a pártgyűlést szívélyesen üdvözli és kedves kötelességének jelzi annak bejelentését, hogy dr. Kállay Rudolf és dr. Lőrencz Gyula bejelentették nála a párt kötelekibe való belépést (éljenzés, helyeslés). A meghívás szerint a mai gyűlés egyetlen tárgya ugyan csak a tisztújítás volna, de lehetetlen kitérnie a helyzetnek röviden való ismertetése elől. A városunkban már létező és alakulás alatt álló pártok erősen szervekednek, a függetlenségi párt már ki is bontotta zászlaját. Nem tekint helyén valónak, hogy az egyes pártok elveit ellentétbe állítsa és azok helyes vagy helytelenségét bizonyítgassa, mert meg van arról győződve, hogy maguk a tagok is megtudják bírálai azokat. A 67-es alap — melyen a szabadelvűpárt áll — már számtalanszor (mikor? Szerk.) állotta ki a tűzpróbát. Kívánja, hogy a párt elvei ne csak felszínen tartassanak, hanem, hogy azok meg is védessenek. *Ó a békesség szavaival bár, de nagyon is ajánlja a párt tömörítését.*

A függetlenségi párt már kimondta a fokozottabb szervezkedést, az újpárt erősen toboroz és ilyen körülmények között mulasztást követne el a párt, ha nem tömörülne és ha nem védené érdekeit. Az idő ugyan nem alkalmas most, mert a gazdálkodással való nagymérvű elfoglaltság, a fűrdőidény stb. bénítólag hat

működésre, (ugy van, igaz) mindazonáltal ajánlja a megjelenteknek azt, hogy mondják ki a tömörítés és újjá szervezés szükségességét (Általános helyeslés). A párt ezelőtt 8 évvel alakult meg legutóbb s így a most újjá alakult pártnak mások a tagjai, mint az akkor megalakultnak, mert halálozás, elköltözés, kiesés belépés által sok új tag került be (igaz!) a pártba. Az alkotmányos szokás úgy hozza magával, hogy a tisztikar adja vissza a mandátumát a tagoknak. Új választást tartó szükségesnek, mert lehet, hogy a jelenlegi tagok másokat fognak bizalmukkal megtisztelni s így a maga és társai nevében bejelenti a lemondást (Éljen az elnök! Éljen a tisztikar! Most is meg vagyunk elégedve az elnökséggel).

Kállay András, akit közgyűlési elnöknek kértek fel, köszönetet mond mindenekelőtt azon lelkes fogadtatásért, melylyel a párt fogadta. Elismeréssel szól Martinyi működéséről és buzgóságáról. Megállapítja, hogy Nyiregyházán a másik párt numerikus többségben van ugyan, és még is volt idő, amidőn a párt küldött képviselőt az országházba. Martinyi (éljenzés) energiája bizalmat kelt benne és szerinte nincs még olyan előrehaladott korban, hogy kitérhetne a párt kívánsága elöl (ugy van). A mostani politikai helyzet kipróbált vezérembert kíván (igaz) mert talán most nehezebb lesz a helyzet, mint volt eddig. A szabadelvűpárt ezután is kíván élni azon fegyverrel, amelylyel eddig élt (helyeslés) de most még fokozottabb mértékben legyen a párt részen, mivel városunkban az újpárt is alakulóban van, mely zászlajára olyan jelszavakat is irt, amelyek a szabadelvű és a függetlenségi pártok tagjai előtt is tetszetősek lehetnek. Elnökül ő is ajánlja Martinyi Józsefet (élénk éljenzés) mint aki valóban kiérdemelte a párt bizalmát.

Martinyi József megvallja őszintén, hogy azt hitte, hogy más, fiatalabb, egészségesebb ember jut az elnöki székbe. Ő tudja legjobban, hogy fáradt már; az ideje is előre haladott. Mindazonáltal meghajlik a párt határozata előtt és elfogadja az elnökséget (éljenzés, helyeslés).

Halasi János ajánlja, hogy a párt egyik régi tagját, régi harcosát: **Kállay Andrást** válaszsza meg díszelnökül (zajos helyeslés) és azt hiszi, hogy ebben a tekintetben az értekezlettel minden párttag egyetért (helyeslés, éljenzés).

Kállay András szólásra emelkedik és azon nézetének ad kifejezést, hogy ő már, mint a gyűlés elnöke, elmondta programját, (igaz, éljenzés) a már elmondottakat ismételtén ajánlja a tagok figyelmébe (lelkes éljenzés).

Ismertette az értekezlet megállapodását s e szerint díszelnöknek: **Kállay Andrást**, elnöknek: **Martinyi Józsefet**, alelnököknek: **Sütő Józsefet**, **Halasi Jánost**, **Bleuer Lajost**, **Leffler Sámuel**, **dr. Bodnár Istvánt** és **dr. Kovách Eleket**, jegyzökké: **dr. Hoffmann Mórt** és **dr. Korányi Endrét**, a végrehajtó bizottság társelnökeivé: **Sütő Józsefet** és **dr. Bodnár Istvánt**, annak tagjaivá: **Lázár Kálmánt**, **Porubszky Pált**, **Leffler Sámuel**, **dr. Vietórisz Józsefet**, **Novák Gyulát**, **Halasi Jánost**, **dr. Flegmann Jenőt**, **Flegmann Sándort**, **dr. Kállay Rudolfot**, **dr. Trajtler Somát**, **dr. Lórencz Gyulát**, **dr. Rosenberg Emilt**, **dr. Hoffmann Mórt**, **Bleuer Lajost**, **Bleuer Sámuel**, **Groák Ödönt**, **dr. Kovách Eleket**, **dr. Hartsten Sándort**, **dr. Járossy Sándort**, **Surányi Istvánt**, **Csapkay Jenőt**, **Kállay Andrást**, **Ferenczi Miksát**, **Szamuely Aurélt**, **Lichtman Dezsőt**, **Bleuer Bernátot**, **Bónis Menyhértet**, **Klár Lajost**, **Klár Gusztávot**, **Klár Andort**, **Fejér Barnát**, **Id. Jóba Eleket**, **Kertész Bertalant**, **Ferlicska Kálmánt**, **Ferlicska Rudolfot**, **Kunfalvy Istvánt**, **Flegman Lipótot**, **dr. Korányi Endrét**, **Cseh Pált**, **Burger Pált**, **Kellner Jenőt**, **Morgenstern Dezsőt**, **Bergstein Adolfot**, **Schwarcz Józsefet**, **Klár Leót**, **Róth Ferenczet**, **dr. Edelstein Aladárt**, **Rosenthal Gyulát** és **Glück Dezsőt** hozta az értekezlet javaslatba.

A gyűlés az előértekezletnek a tisztí állások betöltésére vonatkozó ajánlatát mindenben elfogadta és a leglelkesebb hangulatban választotta meg a tisztviselőit.

Martinyi József elnök, a maga és társai nevében köszönetet mond a megválasztásáért, melyet kitüntetésnek vesz. Amennyiben több tettek indítványt az iránt, hogy a központba táviratot küldjön a gyűlés, kihirdette, hogy a kormányelnököt távirati uton üdvözik, bizalmuknak és ragaszkodásuknak ezuton

adnak kifejezést (lelkes éljenzés). Végül köszönetet mond a megjelenteknek a szíves érdeklődésért és a tagok által az elnök éltetése közben, berekesztette az ülést.

—rens.

HIREK.

Az igazságügy miniszter, **Almásy Simon**, a nagykarolyi királyi járásbírószék területére kirendelt nagykállói telekkönyvi betétszerkesztési szakíjnyokot, betétszerkesztő irnokká nevezte ki. — **Horvát Gy. Sándor** buji lakos, végzett joghallgató a debreceni tábla területére gyakornokká neveztetett ki.

Athelyezések. **Dr. Várady Sándor** nyiregyházi királyi ügyész a szatmárnémeti ügyészséghez, — **Dr. Kerekes István** helybeli királyi járásbírószéki aljegyzőt az itteni törvényszékhez, — **Pásztor Géza** helybeli királyi törvényszéki aljegyzőt pedig a nyiregyházi királyi járásbírószékhez helyezték át.

Püspöki látogatás. **Kiss Áron** debreceni ev. ref. püspök, **Hajdu József** titkára kíséretében egyházi ügyből kifolyólag pár napra Dögére utazott.

Házasság. **Jóba Evikével**, **Jóba Elek** helybeli nyomdatulajdonos kedves leányával, ma délután lép házasságra **Nagy Elek** itteni mérnök.

Bejegyzés. A debreceni ügyvédi kamara **Dudinszky Gyulát**, **Nyiregyháza** székhelylyel az ügyvédek névsorába felvette.

Névváltoztatás. **Fischer Kain** kisvárdai lakos, valamint gyermekeinek vezetéknévét **Füredire** változtatta.

Utóállítások Nyiregyházán. Szabolcsvármegye alispánjának előterjesztésére a honvédelmi miniszter megengedte és elrendelte, hogy a folyó évi fősorozástól elmaradt hadkötelesek utóállítása céljából **Nyiregyházán** augusztus hó 8. és 9-ik napján állandó sorozóbizottság működik. A folyó évi fősorozás alkalmával távolmaradt nyiregyházi illetőségű és a Nyiregyházán tartózkodó idegen illetőségű hadkötelesek, a Nyiregyháza város részére kitűzött napon, augusztus hó 9-én reggel 7 órakor tartoznak megjelenni az ipartestület szentmihályi utcai helyiségében.

A nyiregyháza—sóstó—dombrádi vasut végrehajtó bizottsága folyó hó 12-én ülést tartott, melyen a Nagyhalász és Dombrád közötti vonal irányát állapították meg.

A gazdák mulatsága. A helybeli gazdálkodók között megállapodás jött arra nézve, hogy legközelebb egy nyári mulatságot rendeznek a Sóstón. Az előmunkálatok most folynak és amennyiben a rendezésben gazdáink színe-java van ben, előre is a legnagyobb sikert helyezük kilátásba.

A debreceni ipar és kereskedelmi kamara folyó hó 7-én közgyűlést tartott és határozatainak bennünket érdeklő részét a következőkben ismertettük: Tanonciskolai kitüntetési érmet **Gyurcsán Ernő**, **Adamovics Mihály** és **Stark Jenő** kereskedő-, továbbá **Brezina János**, **Kresztlyankó György** és **Kelemen János** iparos tanoncok, nyiregyházi lakosok nyertek. Rajtuk kívül **Rabora János**, **Kupferstein Pál** és **Gál István** kisvárdai-, **Horváth Endre** és **Klein Bertalan** mándoki-, **Rafaj Péter** és **Kapossy István** nyirbaktai-, **Almási Mihály** és **Kovács Albert** nyirbátori iparos tanoncokat is kitüntette a kamara érmeivel. Az érem 5 cm. átmérőjű és ezüstből készül. Előlapján a magyar szent korona és az ország nagy címere alatt a következő felirat olvasható: „A debreceni kereskedelmi és iparkamara kitüntető érme.” A hátlap felirata: „Jeles tanulókból lesznek kitünő mesterek.” Ezen felirat alá jön a nyertes neve és az évszám bevésve. — Az O. M. K. E. szervezkedésének szépen való haladását is bejelentették a gyűlésnek. A gyűlésig belépett 88 vidéki és 22 fővárosi társulat. (Ezek összes taglétszáma 14949.) — Örvendetesen vették tudomásul azt, hogy a kereskedelemügyi miniszter a magyar iparcikkeknek a középítkezéseknél előnyben való részesítését rendelte el. — Az acetylén sűrítését és forgalmazását megszorító miniszteri rendelet tudomásul szolgált. — Az ipari törzskönyvek vezetésére szolgáló lapoknak pontos

beküldését rendelő miniszteri rendeletet helyeslőleg vették tudomásul. — Az ipartestületek leveleinek portómentes postai küldését engedélyező miniszteri rendeletet és a kedvezményes benzín forgalomba hozásának beszüntetésére vonatkozó rendelkezést tudomásul vették. — Bejelentette az elnök azt is, hogy Szabolcsvármegye közönségének, a 4603, 4604. számú vonatoknak Szerencs és Miskolc közötti csatlakozására vonatkozó kérelmét a miniszter elutasította, azonban a Debrecen-Tiszalöki vonalon a postaszállítás jobbá tételét kilátásba helyezte. — Tudomásul szolgált az is, hogy a kamara, a termények tőzsdei jegyzésében az 50 kg. helyett a métermázsás jegyzésre való visszatérés mellett foglalt állást. — Tudomásul vették a nyiregyházi államvasuti szállító hivatal létesítését is. — A legutóbbi ülés óta a nyiregyházi kir. adóhivatal 442 korona 34 fillért, a kisvárdai 62 korona 39 fillért, a nagykállói 61 korona 76 fillért, a nyirbátori 288 korona 31 fillért, a tiszalöki pedig 95 korona 18 fillért szállított be kamarai illeték címén. — Debrecenben egy, a magasabb rendű ipari szakoktatásnak céljait szolgáló intézmény létesítésének szükségességét újból hangsúlyozták, melynek indoklása között fel van említve, hogy Nyiregyházán 989 iparos van, akik 28504 korona állami adót fizettek, tehát egyre-egyre 29 korona esik. — A kamara feliratot intézett a miniszterhez a vasutasok jogos érdekeinek figyelemre való méltatása iránt. A gyűlés ezeken kívül több kisebb jelentőségű ügyet is elintézt, A közgyűlés, a vezetőségnek köszönetet szavazott. (Merkur.)

Az új róm. kath. templom átvétele f. hó 31-ére halasztatott el.

Tűz a vidéken. Demecserben hol a csendőrség felállítása óta, azok éber figyelme folytán a gyakori tüzesetek melyek rendszerint gyújtogatásból eredtek, megszűntek, most újból tűz volt. Folyó hó 9-én délután 5 órakor **Ehrenreich Adolf** bérlőnek a községben levő egyik nádtetős bérháza gyult ki, s hogy a szélcsendes és nagyon is száraz idő dacára a közvetlen közelben levő szomszédházak is meg nem gyultak, csakis annak köszönhető, hogy az oltásnál megjelent egyének fáradságot nem ismerő és önfeláldozó munkát gyakoroltak. Megemléstésre és dicséretre méltó felemlíteni azt, hogy Demecserben, hol önkéntes tűzoltók nincsenek, s a hol a tűzoltáshoz szükséges kellékek és felszerelések csak egy kis kézi fecskendővel vannak pótolva, a községi előjáróság részéről megjelent **László Albert** főbíró és **Szabó István** több ízben dicsérettel kitüntetett csendőrsévezető erélyes fellépésének köszönhető csakis, hogy az egyszerre lángba borult épület egy óra alatt meg lett mentve a szomszédházakkal együtt a tűz martalékától. — Dicséretet érdemel **Pazonyi Elek** László demecseri földbirtokos által kirendelt hat béres, kik a tűz meggátolása céljából az egész tetőt leszedték, valamint **Gatyás Sándor**, **Nagy Lajos**, **Lukács Pál**, **Gönczi Károly**, **Daróczi Károly**, és a szombat dacára ott megjelent nagy számú izraeliták is, kik a tűzoltásnál szintén résztvettek. Nagyon ajánlatos volna, ha a községi előjáróság a tűzoltáshoz szükséges kellékek és felszerelések beszerzéséről, valamint egy önkéntes tűzoltó testület felállításáról gondoskodna, hogy veszély esetén gyorsan lehetne segítyt nyújtani.

Bosszu. Márföldi Mihály helybeli bérkocsi tulajdonost kellemetlen meglepetés érte, amennyiben tegnapelőtt éjjel még eddig ismeretlen tettes, 2 lóra való szerszámját, kocsijának ernyőjét és az üléseket összevagdalta. Márföldi az első bérkocsisok közzé tartozik, aki gondot fordít kocsijának kifogástalanságára s így el lehet képzelni a kár nagyságát.

Három napig temetetlen. A mostani őrjátsi forráságban minden romlandó tárgy gyors ernyedésnek indul. Vármegyénkben egy szegény ember el ment hazulról, otthon hagyta feleségét és gyermekeit. Egyik kis gyermek váratlanul elhalt és a lelkész kijelentette, hogy nem temeti addig el, míg az anya két forintot nem visz neki. Az anya pénzt keríteni nem tudott, a gyermek pedig három napig feküdt temetetlen. Az anya kétségbeesésében elment a hatósághoz amely intézkedett a temetés iránt és felszólította a papot a romlásnak indult hulla eltemetésére.

Szomorú dolog rá gondolni arra, hogy egy pap megtagadja saját hívének eltemetését a hitvány pénzért. A nagyközönségnek is van azonban beleszólása a dologba, mert a közegészség ügyet is nagyon veszélyezteteti a hullának ilyen forróságban három napig való fenntartása. — Sem a helyet, sem az egyházat nem nevezzük meg, mert nem akarjuk a pap híveit megszégyeníteni. Reméljük azonban, hogy a hatóság megteszi a szükséges intézkedéseket arra nézve, hogy a jövőben több ilyen megdöbbentő eset elő ne forduljon.

A sertésvész folyton terjed városunkban. Az állategészség ügyet ellátó rendőrhatalóság minden lehetőt elkövet eme kiszámíthatlan károsodást okozó állati betegség elfojtására. Az eredmény azonban késik, mert városunk közönsége — a hatósági figyelmeztetés dacára — nem követi az óvintézkedéseket. A ragály terjedésére, de a köztisztaság rovására is történik, hogy beteg és egészséges sertéseket legeltetnek, hajtogatnak az utcákon. s így a ragály át terjed az egészséges sertésekre. Elvégre is egy ilyen fejlődő városnak még legelhagyottabb utcája sem szolgálhat sertéslegelőül. Állategészségi, de köztisztasági szempontból sem engedhető tovább, hogy a sertéseket az utcákon legeltessék. Elvárjuk, hogy az erre illetékes hatóság meg szigorú büntetés alkalmazása mellett is talál módot arra, hogy városunk utcáin ne legeltessék a sertéseket.

Meglopott asszony. T. Jánosné, megyei irnok özvegye, oly célból gyűjtötte össze 3 havi és 40 koronát kitevő nyugdíját, hogy abból házbért fizet és a legszükségesebbeket bevásárolja. Említett a mult szombaton piacunkon vásárolt, midőn egy felvidéki arató tót közelébe ferközött és zsebéből az egész 40 koronát kilopta. Az arató eltávozott, a megkárosított, munkaképtelen özvegy pedig egyetlen fillér nélkül maradt. Mégis csak nagy lelketlenség kell ahoz, hogy egy munkabíró ember egy elaggott nő utolsó pénzcsékjéjét is képes ellopní.

A vásár áthelyezésének kérdése valahára rendezve lesz. Tanyai gazdáink és a városi polgárság nagy részének ugyanis az az óhajta, hogy a vásártér a vasuti állomás mellett rendeztessék be. A vármegye törvényhatósági közgyűlése, szintén úgy döntött e kérdésben, hogy a vásártér a vasut mellett legyen berendezve, így e régen huzódó ügy a polgárság óhajának megfelelően lesz valahára elintézve.

A III. oszt. kereseti adó tárgyalása folyó hó 19-én a városháza nagy termében fog megtartatni.

Cséplőgépeknél előforduló balesetek. Dr. Pollatsek Sándor kemecsei járásorvos f. hó 10-én délután a kemecsei járási főszolgabíró által berendelt géptulajdonosok megbízottai és gépészeinek a cséplőgépeknél előforduló balesetek első segélynyújtásáról szakszerű előadást tartott, s igen ügyes előadásban ismertette a mentőszekrény tartalmának mikénti használatát. Az előadást a számosan megjelentek figyelemmel hallgatták végig.

Gondnokság. Mattyási József rakamazi lakost a helybeli királyi törvényszék gondnokság alá helyezte.

Orsz. tűzoltó szaktanfolyam. A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség a XIII-ik orsz. tűzoltó tiszti tanfolyam tárgyában hirdetményt bocsátott ki. A tanfolyam hallgatója csak 20—42 éves fedhetlen előéletű lehet. A jegyzők, tanítók előnyben részesülnek. Jelentkezni 1904. évi augusztus hó 10-ig lehet. Tandíjat senki sem fizet. A tanfolyam folyó évi aug. hó 22-én kezdődik és szeptember hó 10-ig tart. Bővebb felvilágosítással az elnökség szolgál. — (Budapest, IV. ker. Kossuth utca 8. szám.)

Statisztika. Nyiregyházán a folyó év I-ső felében házasságra lépett 124 pár, született 746 gyermek és meghalt 558 egyén.

Betörés. Seszlár István, kótaji határbeli, 14 éves suhanc, a Cséka György királyteleki szőlőben levő házába betört és az ott talált készpénzt összeszedte; de a midőn menekülni akart, az ottani hegyőr elfogta.

A helybeli királyi törvényszék gondnokság alá helyezte: Pór Zsuzsanna büdsszentmihályi lakosnét.

Circus. Sidoli circusa jövő hó 1-én 260 lóval és 120 emberrel városunkba szándékszik jönni. Városunkban (Barnumot nem számítva) nem volt még ilyen kitünő lovarda.

Az aranka irtása. Alispánunk az arának május hó 20-ik napjáig való kötelező irtását mondta ki a földm. minister felhatalmazása alapján. Ez után tehát, aki az esetleg fellépő arankát évenként május hó 20-ig a saját lóherés, vagy lucernás földjén ki nem irtja 100 koronáig terjedő bírsággal fog sújtatni. Az alispáni rendelet a mult hó utolsó napjaiban adatott csak ki s így ez évben az arának eddig való ki nem irtását elnézik ugyan, de most és azonnal a legmagasabb büntetés terhe alatt ki kell az irtani. Utalunk a „Közgazdaság” rovatban megjelent e tárgyú cikkben foglaltakra is.

Beteglétszám a helybeli „Erzsébet” kórházban. Május hó végéről június hó elsejére visszamaradt 73 férfi és 98 nő, vagyis összesen 171 beteg. Június hónapban újonnan felvétellett 133 férfi és 125 nő vagyis 258 egyén, így június hónapban összesen ápolattott 206 férfi és 223 nő vagyis 429 beteg. Ezen 429 ápolott beteg közül elbocsátottatott gyógyulva 95 férfi és 86 nő, (181 egyén) javulva 29 férfi és 34 nő, (63 egyén) gyógyulatlanul távozott 7 férfi és 7 nő (14 egyén) meghalt 4 férfi és 3 nő (7 egyén). — Így a június havi összes fogyaték 135 férfi és 130 nő (265 egyén) Június hó végén július hó elsejére a kórházban visszamaradt 71 férfi és 93 nő vagyis 164 beteg. A június hónapban ápolott 429 beteg ápolása összesen 5514 ápolási napot tett ki.

KÖZGAZDASÁG.

Az aranka irtása.

Németországból már jó ideje tendenciózus támadást intéznek a magyar heremag minősége ellen és azt elarankásodottság ürügye alatt bojkottálni akarják. A támadás igazságtalan volta már onnan is kitünik, hogy az arankás heremagot külföldről hozták be hozzáink, főképen Ausztriából, Németországból és Amerikából. A támadás ellen Magyarországnak állást kell azonban foglalnia, mert a lóheré termelés fontos a magyar gazdaságra nézve, hiszen körülbelül 100—110.000 mm.-át tesz ki évenként, 10—12 millió korona értékben. Átlátszó pedig a németek törekvése, a mely nem más, mint hogy a magyar termény rovására a német lóherének hódítsanak piacot. Ez a német törekvés már észre térítette érdeklődő köreinket, amelyek elismerik, hogy az arankás heremag csakugyan megszapordott az országban és egyre nagyobb területeket lep el.

A földmívelésügyi miniszter már erős kézzel nyult bele az arankairtas ügyébe, célja lévén, hogy a gazda ne hártsa az arankairtást a kereskedő arankatisztító gépeire, hanem irtsa maga, még pedig első sorban már a földjén. Ezzel nem csak a tisztítást könnyíti meg, hanem nagy hasznot is biztosít magának.

A miniszter körrendelete világosan megmondja, hogy a rostálással való irtás nagyobb nehézséggel jár, sőt a most föllépett nagy magu aranka magja rostálás utján el nem távolítható a heremagból. Különösen utalok az apró szemű lóherére, melynek tisztítása szintén óriási nehézséggel jár.

Ismeretes, hogy ha a magyar királyi magvizsgáló-állomás az eléje terjesztett herében csak egy szem arankát talál, akkor az egész mennyiséget még egyszer föl kell önteni a tisztító gépre. Az apró szemű herét pedig a legtekélyesebb gép is csak nagynehezen választja ki.

Meg esik, hogy ötször-hatször is föl kell önteni a lóherét, míg megtisztul. Mennyi hulladékkal és kezelési költséggel jár ez; ami mind drágítja az árut. Ezert fontos a földmívelésügyi miniszter rendelete, mely az aranka-foltok be nem jelentését, mint kihágást torolja meg.

Ha nem irtjuk az arankát már a földön, akkor hova-hamarább vége lesz heremag

kivitelünknek. Ha pedig a gazda már a földjén irtja az arankát, heremagjáért sok nagyobb árt kap, ellenkező esetben, ha ne irtja, nagyon kis árt, mert kénytelen megfizetni a sok rostaalját és a tisztítási költséget.

A napi áron fölül 12 koronával többet fizetek métermázsanként olyan heremagért, mely nem arankás, mint ugyan olyan minőségű, de arankás nyers áruért. Ezt a következő számvetéssel illusztrálom: Egy katasztális holdon teremhet 1½—3 métermázsza lóheré; vagy pedig 3—6 métermázsza lucerna. A nem arankás lóheréért tehát 18, illetve 36 koronával vehet be többet a gazda karasztális holdankint; a nem arankás lucernáért 36, illetve 72 koronával többet. Ha ezzel szembe állítjuk az arankairtas maximális költségeit, akkor kiviláglik, hogy ha a gazda rendszeresen irtja az arankát, akkor 8 koronától 62 koronáig növekedhetik egy hold bevételének többlete.

Ne a tisztító-gépen, hanem mindjárt az arankával. Irtsa a gazda az arankát mindjárt a földjén, világosan kimutatott nagy haszna érdekében. Irtsa törvény tiszteletből, irtsa a magyar heremag jó hírnevének fenntartása érdekében. Csak akkor lesz köszönet a here mag termesztésében.

Mauthner Ödön.

Szabolcsvármegye vasuti hálózatának menetrendje.

(Érvényes 1904. május 1-től.)

I. Nyiregyházáról Debrecen felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 50 p, 10 ó 24 p, 2 ó 34 p, 6 ó 42 p. Császárszállás: * 6 ó 58 p, —, * 2 ó 42 p, * 6 ó 50 p. Ujfehértó: 7 ó 12, 10 ó 44 p, 2 ó 56 p, 7 ó 04 p. Debrecenbe érkezik 8 ó 04 p, 11 ó 31 p, 3 ó 48 p, 7 ó 50 p.-kor. Budapestre érkezik 1 ó 50 p, 6 ó 40 p, 9 ó 35 p, 5 ó 45 p.-kor. Ezen kívül július hónapban még egy vonat indítatik, mely Nyiregyházáról 8 ó 52 p, Császárszállásról * 9 ó 09 p, Ujfehértóról 9 ó 35 p indul és Debrecenbe 11 ó 05 p. ér be.

II. Nyiregyházáról Szerencs felé induló vonatok

Nyiregyházáról indul: 9 ó 31 p, 5 ó 32 p, 9 ó 05 p. Királytelek: 9 ó 45 p, 5 ó 45 p, 9 ó 23 p. Görög szállás: 9 ó 55 p, 6 ó 01 p, 9 ó 36 p. Rakamaz: 10 ó 14 p, 6 ó 15, 9 ó 55 p. Szerencsre 10 ó 52 p, 6 ó 51 p, 10 ó 43 p.-kor. Budapestre pedig 7 ó 6, 6 ó 35 p érkezik. A Nyiregyházáról 5 ó 32 perckor induló vonat Sátoraljaujhelybe ér 7 ó 56 p.-kor.

III. Nyiregyházáról Csap felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 6 ó 55 p, 11 ó 53 p, 6 ó 48 p. Sóstó: 7 ó 07 p, 12 ó 04 p, 7 ó. Kemecse: 7 ó 27 p, 12 ó 20 p, 7 ó 18 p. Nyir-Bogdány: 7 ó 37 p, 12 ó 29 p, 7 ó 28 p. Demecser: 7 ó 53 p, 12 ó 40 p, 7 ó 47 p. Pátroha: 8 ó 07 p, 12 ó 52 p, 8 ó. Kis-Várda: 8 ó 31 p, 1 ó 10 p, 8 ó 21 p. Fényes-Litke: 8 ó 46 p, 1 ó 22 p, 8 ó 35 p. Thuzsér: 9 ó 04 p, 1 ó 36 p, 8 ó 54 p. Csapra érkezik 9 ó 30 p, 2 ó, 9 ó 21 perckor.

IV. Nyiregyházáról Mátészalka felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó, 6 ó 54 p. Nagy-Kálló: 7 ó 44 p, 7 ó 29 p. Kálló-Semjén: 8 ó 19 p, 8 ó 02 p. Mária-Pócs: 8 ó 43 p, 8 ó 22 p. Nyir-Bátor: 9 ó 30 p, 8 ó 53 p. Császári: 9 ó 44 p, 9 ó 07 p. Hodász: 10 ó 01 p, 9 ó 20 p, Mátészalkára érkezik 10 ó 28 és 9 ó 47 perckor.

V. Nyiregyházáról Tisza-Polgár felé induló vonatok.

Nyiregyházáról indul: 7 ó 20 p, 9 ó 31 p, 5 ó 37 p. Királytelek: 7 ó 43 p, 9 ó 45 p, 5 ó 56 p. Görög szállás: 8 ó 11 p, m 10 ó 05 p, 6 ó 26 p. Bashalom: 8 ó 23 p, m 10 ó 13 p, 6 ó 38 p. Tisza-Eszlár: 8 ó 32 p, m 10 ó 19 p, 6 ó 48 p. Kisfás-Földház: 8 ó 43 p, m 10 ó 27 p, 6 ó 59 p. Hajnalos: 8 ó 56 p, m 10 ó 36 p, 7 ó 12 p. Tisza-Lök: 9 ó 15 p, érk. m 10 ó 43 p (tov. nem megy), 7 ó 36 p. Rázom: 9 ó 27 p, 7 ó 46 p. Tisza-Dada: 9 ó 55 p, 8 ó 12 p. Tisza-Dob: 10 ó 10 p, 8 ó 25 p. Tikos: 10 ó 32 p, 8 ó 47 p. Tisza-Polgár: 10 ó 50 p, 9 ó 05 p. (l. a XII-ik tételt is.)

VI. Debrecenből Nyiregyháza felé induló vonatok.

Debrecenből indul: 8 ó 13 p, 12 ó 19 p, 4 ó 11 p, 6 ó 56 p.-kor. Ujfehértó 9 ó 04 p, 1 ó 11 p, 5 ó 02 p, 7 ó 54 p. Császár-szálás: * 9 ó 15 p, *1 ó 22 p, *5 ó 13 p. — Nyiregyháza érkezik: 9 ó 24 p, 1 ó 31 p, 5 ó 22 p és 8 ó 13 p.-kor.

VII. Szerencsről Nyiregyháza felé induló vonatok.

Szerencsről indul: 5.10, 8.47, 5.08. Rakamazról 5.55, 9.35, 5.44. Görögszállásról 6.12, 9.55, 6.11. Királytelekről 6.22, 10.04, 6.20. Nyiregyháza érkezik 6.35, 10.16, és 6.32 perckor.

VIII. Csapról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Csapról indul 6.06, 2.56, 6.14. Fényes-Litkéről 6.51. 3.35, 7 óra. Kis-Várda: 7.13, 3.51, 7.17. Pátróha: 7.29, 4.04, 7.33. Demecser: 7.49, 4.16, 7.48, Nyir-Bogdány: 8.01, 4.28, 8.01. Kemese: 8.11, 4.38, 8.14. Sóstó: 8.30, 4.55 8.35. Nyiregyháza érkezik 8.41, 5.05, és 8.47 perckor.

IX. Mátészalkáról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Mátészalkáról indul 3.33, 1.40. Nyir-Bátor: 4.38, 2.57. Mária-Pócs: 5.01, 3.25. Kálló-Semjén: 5.26, 3.54. Nagykálló: 5.50, 4.26. Nyiregyháza érkezik 6.22, 4.58 perckor.

X. Tiszapolgárról Nyiregyháza felé induló vonatok.

Tiszapolgárról indul 3.15 1.50. Tikos: 3.32, 2.09. Tiszadob: 3.52, 2.35, Tiszadada: 4.12, 2.56. Rázom 4.28, 3.14. Tiszalökről indul: 4.51, m 9.08 (uj indítás), 3.26. Hajnalos: 5.04 m 9.16, 3.38. Kisfás-földház: 5.18, m 9.25 3.51. Tisza-Eszlár: 5.30, m 9.32, 4.02. Bashalom: 5.42, m 9.38 4.11, Görögszállás: 6.17, m 9.55. 4.33.

Királytelek: 6.33, 10.04, 4.50. Nyiregyháza érkezik 6.54, 10.16, és 5 óra 13 perckor. (I. a XII-ik tételt is).

XI. A Debrecen — Nagykárolyi vonal.

a) Nyirábrányból Debrecen felé indul 5.44 9.28, 6.27, g *8.14, 10.56. g *3.27.

b) Nyirábrányból Nagykároly felé indul g *12.58, 4.45, g *7.15, 8.56, 3.34, 5.56.

XII. Debreczen — Tiszalöki vonal. (Motorkocsi.)

a) Debreczenből ind. 5.35, 12.11, 4.25, Búd-Szent-Mihályra érkezik 7.52, 2.30, 6.56. B.-Szentmihályról indul (uj indítás) 4.03, 7.53, 2.31, 6.58. Tisza-Lökre érkezik 4.20, 8.10. 2.48, 7.16.

b) Tisza-Lökről indul 4.46, 12.59, 3.36, 7.41. B.-Szentmihályra érkezik 5.04, 1.16, 3.53, 7.58 tov. nem megy. B.-Szentmihályról indul 5.05, 1.17, 3.54. Debreczenbe érkezik 7.40, 3.34, 6.12 (I. az V. és X. tételeket is.)

Jelmagyarázat: Az éjjeli órák „cursiv”-ból vannak szedve. Az indulási idők vannak kitéve. * = Feltételes megállást jelzi. — = A vonat megállás nélkül áthalad. g = gyors. vonat. m = motoros, a többi személyvonat.

Szerkesztői üzenetek.

Kisvárdára. Névtelenül, W. F. jel alatt beküldött levelezőlappja nem reflektálunk. Ha önt az ügy miben állása érdekli, tessék magát megnevezni, vagy hozzánk személyesen befáradni, hol teljes betekintést nyújthatunk önnek.

A-i. Helyben. Nagyon sajnáljuk, de nem közölhetünk névtelenül beküldött dolgokat, ha azok mindjárt a legjobbak és hasznavehetőek közé tartoznak is,

K. K. Demecser. Beküldött cikkét köszönjük. Helyszüke miatt a jövő számra maradt.

Tanügyi munkatársunknak. A polgári leányiskola mult tanévéről szóló referádája legközelebbi számban jön.

Meghívó.

A tiszapolgári gazdasági és kereskedelmi hitelbankkal kapcsolatos

Önsegélyző szövetkezet

első évi rendes

közgyűlését

folyó évi július hó 31-én d. u. 2 órakor Tiszapolgáron az intézet helyiségében tartja, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Igazgatósági jelentés az 1903—904. üzletév eredményéről.
 2. Felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadás megvizsgálásáról s ennek alapján az igazgatóság, felügyelő bizottság és tisztviselők részére a felmentvény megadása.
 3. A nyereség mikénti felosztása.
 4. Az alapszabály 6., 7., 14. §§-ainak módosítása,
 5. Egy igazgatósági tag választása,
 6. Netaláni indítványok.
- A zárszámadás, továbbá az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében megtekintés végett ki lesz függesztve.

Tiszapolgár, 1904. évi július hó 14.

Az igazgatóság.

HIRDETÉSEK.

Eladó birtok és szeszgyár.

Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban levő gazdasági épületeken kívül, egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refectiával, — 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel — eladó.

Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal,

Málnási

Mária

Forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz. A légzőszervek hurutos bántalmainál, a **tüdő tuberculosis minden stádiumában** a bélhuzam hurutos bántalmainál és **gyomorégésnél** páratlan hatása.

Főraktár:

Szentpétery Lajos

Nyiregyháza.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyháza, Vármegyeház-u. 5. sz.

Birtok bérbeadás.

Egy 880 holdas birtok egytagban, nyiregyházi határban bérbe kiadó.

Bővebben megtudható a kiadóhivatalban.

Állást keres

nagyobb gyermekek mellé, jó bizonyítványokkal, német nevelő, ki francia és angol nyelvet és zongorát is tanít.

Vidéki ajánlatok előnyben részesülnek.

Czim. H. B. Eötvös-utca 14. Nyiregyháza.

Alkalmi vételek áruháza.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatolcsó árban** rendelkezésre:

férfi- és női gyapju-szövetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon és batisztárak, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék, betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női és gyermekharisnyák.

10 koronán felüli bevásárlásnál külön 5% engedmény.

Práger Károly

Zöldség-tér.

Van szerencsém a gazdaközönség szives tudomására hozni, hogy Szabolcs megyei számos üzletfelem kívánatára — és kényelmére — **Nyiregyházán, a (Gróf Károlyi-téren)** szintén létesíték

mezőgazdasági gépiüzletet,

hol ugyanis, egy nagyobb szabásu **gépraktárt** építve, **jobb gyártmányu** mindennemű gazdasági gépeket, valamint műszaki czikkeket állandóan raktáron tartani fogok. — E téren, 14 év óta szakszerűen vezetett üzletem és szolid kiszolgálásom elég garantiát nyújt arra, hogy t. üzletfeleim legjobb megelégedését ezután is kiérdemeljem; annál is inkább, mert én minden faj gazdasági gépek technikai előnyeit is, a gyakorlat útján szerzett bő tapasztalataim által tanulmányozva, a mezőgazdaság különböző munkálatára szolgáló gépezeteket — mint jól bevált speciális eszközöket — ajánhatom.

Tekintettel továbbá, több elsőrangú gépgyáros czéggel évek hosszú során fennállott üzleti összeköttetéseimre, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nagybani kötésem által nyert olcsó beszerzési áraim révén, ügyfeleimnek a lehető legversenyképesebb árakat és előnyös feltételeket nyújthatom. Az igen tisztelt Gazdaközönség szives rendelményeit kéri:

Főüzlet: Nyiregyházán, a Gr. Károlyi-téren.
(Vasut-utca mentén.) Fiókiüzlet: Mátészalkán.

Teljes tisztelettel

Lichtmann Vilmos.

Nagy raktár,

Cérna és pamutvásznak, Regenhardt-féle fehér és színes asztalkészletek, zsebkendők, törülközők, kész női fehérneműben.

Futó és Sofa szőnyegekben, ágytakaró készletek, csipke és szövet függönyökben.

Menyasszonyi kelen-gyék a legfinomabb ki-vitelig állittatnak össze.

Ungár Lipót,
divatáruháza Nyiregyházán.

Valódi Attila- és Vermorel-féle permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárusítását sikerült egész Szabolcs megyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkazánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval“.

Ugyiszintén eredeti **Vermorel** permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint **részletfizetés** mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb faj **rafia háncs**

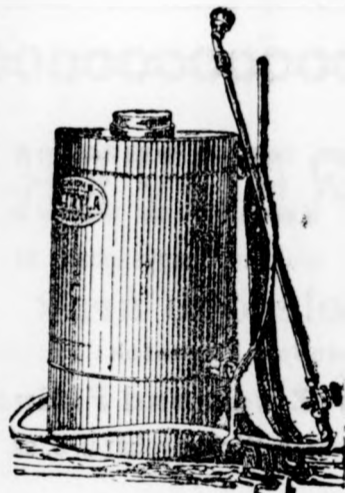
és **kékkövet** legolcsóbb áron árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**

Nyiregyháza, Zöldségtér 2. (Saját-ház.)

Vidéki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

Erdélyi bányarészvénytársaság

Compagnie des Mines
de Transylvanie
(Hongrie)

Igazgatóság: **EGERES** (Kolozs megye.)

Kitünő minőségű

akna és darabszenünket

melyet nagyszámu gőzmalom, gyár, tégláégető, gazdasági vállalat stb. a legnagyobb megelégedéssel használ, szállitjuk bármely magyarországi vasutállomásra

== a legolcsóbb áron ==

vezérképviselőnk útján:

Kraus Károly J.

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Ügyes ügynök Nyiregyháza és vidéke részére kerestetik. Szives ajánlatok a vezérképviselőhöz intézendők.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

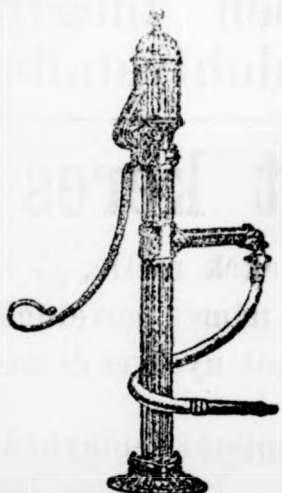
többféle kivitelben

== kaphatók ==

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

Nyiregyházán.

PIRINGER J. ==

== könyvnyomdája

elvállal bármiféle nyomtatvány gyors és jutányos ár melletti elkészítését.